

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1627/2023
10.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Регионални центар МО ..., коју заступа Војно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете и уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1810/22 од 05.12.2022. године, у седници одржаној 10.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1810/22 од 05.12.2022. године тако што се жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 964/21 од 15.11.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 964/21 од 15.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име додатка на плату по основу додатног оптерећења на раду за период од 01.09.2017. до 01.09.2020. године исплати износ од 104.412,65 динара са законском затезном каматом од 01.10.2021. године до коначне исплате, као и износ од 27.198,18 динара на име обрачунате законске затезне камате од 01.10.2021. године као дана вештачења. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да на име тужиоца Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, изврши уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање запослених за период од 01.09.2017. до 01.09.2020. године на основицу од 104.412,65 динара, по стопи која ће важити на дан уплате, као и да о извршеној уплати достави доказ тужиоцу. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка од 109.588,25 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1810/22 од 05.12.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 964/21 од 15.11.2021. године и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име додатка на плату по основу додатног оптерећења на раду за период од 01.09.2017. до 01.09.2020. године исплати износ од 104.412,65 динара са законском затезном каматом од 01.10.2021. године до коначне исплате, као и износ од 27.198,18 динара на име обрачунате законске затезне камате до 01.10.2021. године као дана вештачења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да на име тужиоца Републичком фонду ПИО изврши уплату доприноса за обавезно ПИО осигурање запослених за период од 01.09.2017. до 01.09.2020. године на основицу од 104.412,65 динара, по стопи која ће важити на дан уплате, као и да о извршеној уплати достави доказ тужиоцу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 27.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба ЗПП из члана 374. ст. 1. и 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на радном месту заставника на служби у Управи регионалног центра МО ... на формацијском месту референт за ... послове – руководилац Одељења за ... послове Управе регионалног центра МО Поред својих редовних дужности наведеног формацијског места, по наређењу начелника Регионалног центра почев од 19.03.2010. године обављао је и дужност формацијског места возача. У вези обављања тог посла издати су одговарајући путни налози. Тужилац се обратио туженој захтевом за признавање права на увећану зараду по основу додатка оптерећења на плату због обављања и послова другог формацијског места – возача. Свој захтев је темељио на Правилнику о платама професионалних припадника Војске Србије од 20.04.2017. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије од 25.10.2018. године. Решењем тужене од 30.01.2020. године његов захтев је одбијен због непостојања одлуке надлежног старешине о постављењу. То решење је потврђено од другостепеног органа а тужилац није покренуо управни спор ради остварења свог права. У току првостепеног поступка обављено је вештачење од стране вештака економске струке који је утврдио висину потраживања тужиоца за утужени период (01.09.2017. до 01.09.2020. године).

Полазећи од одредбе 34. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије од 20.04.2017. године где је прописано да професионални припадник Војске Србије који је одређен за заступника актом старешине надлежног за решавање о

стањима у служби у складу са чланом 69. став 7. и чланом 71. Закона за време трајања заступања има право на додатак за додатно оптерећење у висини од 10% од своје плате и члана 68. став 8. и члана 71. Правилника о изменама и допунама Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, којим је предвиђено да је то право на накнаду за додатно оптерећење одређено у висини од 5% од своје плате, то је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиоца.

Другостепени суд није прихватио ову правну аргументацију првостепеног суда налазећи да је услов за остварење овог права да тужилац поседује решење надлежног старешине којим се признаје то право. Међутим, тужиоцу је о наведеном праву негативно одлучено решењем од 30.01.2020. године које решење је донето од начелника Регионалног центра МО То решење је потврђено решењем Управе за обавезе одбране од 12.03.2020. године. Тужилац није поднео тужбу против другостепеног решења ради покретања управног спора. Имајући у виду да је коначним решењем у управном поступку негативно одлучено о тужиоцевом праву а да тужилац то право може остваривати пред судом само ако је позитивно одлучено о његовом праву правноснажним и коначним решењем управног органа или ако је у том спору одлучено пред Управним судом у спору пуне јурисдикције, што у овом случају не спори, то је закључено да је тужбени захтев тужиоца неоснован, па је преиначена првостепена пресуда и тужбени захтев тужиоца одбијен.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Наиме, чланом 34. Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије од 20.04.2017. године прописано је: професионални припадник Војске Србије који је одређен за заступника актом старешине надлежног за решавање о стањима у служби у складу са чланом 69. став 7. и чланом 71. Закона за време трајања заступања има право на додатак за додатно оптерећење у висини од 10% од своје плате. Према Правилнику о изменама и допунама Правилника о платама професионалних припадника Војске Србије, припадник Војске Србије има право на увећање своје плате (члан 68. став 8. у вези члана 71) за додатно оптерећење у висини од 5% од своје плате. Из назначеног подзаконског акта, произлази да тужилац то своје право црпи на основу тог акта. Чињеница да је чл. 141. и 142. Закона о Војсци Србије предвиђено да се о правима и обавезама професионалних припадника Војске Србије одлучује у управном поступку. Међутим, доношењем посебног решења везано за остваривање свог права, не значи да тужилац нема право на накнаду ако је обављао тај посао а што је у току првостепеног поступка правилно утврђено – да је обављао и додатни посао – возача и да је том приликом уредно издаван путни налог. Доношење посебног решења од стране надлежног старешине у суштини би имало функцију спроводбеног акта. Тужиоцу није признато право које му је Правилником предвиђено и у таквом случају исти је оштећен. У овом случају ради се о праву на накнаду штете а о том праву се може решавати и у судском поступку, независно од тога да ли је уопште и покретан управни поступак или не. Уколико је предвиђено да неко лице има одговарајуће право, надлежни орган је дужан да донесе одлуку и то право му призна. И у случају да није поднео захтев надлежном старешини, тужилац би имао право да остварује своје право на увећану накнаду и уплату доприноса надлежном фонду, у судском поступку.

Имајући у виду напред изнето, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима ревизијског поступка садржана у ставу другом изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Тужиоци су признати трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника – адвоката за састав ревизије од 18.000,00 динара, колико је тражено а што је у складу са одредбама Адвокатске тарифе.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић